

RvV 497

RAAD VOOR HET VERBRUIK

ADVIES

Over een ontwerp van koninklijk besluit tot opheffing van het koninklijk besluit van 15 juni 1988 betreffende de
prijsaanduiding in de horecasector.

Brussel, 4 oktober 2016

SAMENVATTING

De minister van Economie en Consumenten maakte bij de Raad een verzoek om advies aanhangig over een ontwerp van koninklijk besluit tot opheffing van een koninklijk besluit van 15 juni 1988 en tot invoering van een moderner systeem van prijsaanduiding.

De vertegenwoordigers van de productie, van de distributie en van de middenstand menen dat het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de prijsaanduiding in de horecasector een aantal nuttige vereenvoudigingen invoert en onthalen het gunstig. **Deze vertegenwoordigers** menen echter dat het nieuwe ontwerp van koninklijk besluit betreffende de horeca niet alleen rekening moet houden met de huidige technische ontwikkeling maar ook met de toekomstige ontwikkelingen en de exploitanten bijgevolg een zekere flexibiliteit moet geven op het gebied van de instrumenten die zij gebruiken om de prijzen digitaal aan te duiden.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties daarentegen hebben enig voorbehoud bij het ontwerp, onder meer wat de nieuwe modaliteiten betreft. **Deze vertegenwoordigers** geven aan dat artikel VI.3, § 1, WER, fundamentele bepalingen bevat voor de informatie van de consument. Afwijkingen van deze fundamentele principes moeten worden beperkt.

De Raad voor het Verbruik, die op 29 juni 2016 door de Minister van Economie en Consumenten verzocht werd een advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot opheffing van het koninklijk besluit van 15 juni 1988 betreffende de prijsaanduiding in de horecasector, heeft huidig advies goedgekeurd op 4 oktober 2016 middels een schriftelijke procedure.

De Raad voor het Verbruik heeft de voorzitter verzocht dit advies over te maken aan de Minister van Economie en Consumenten en aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's.

ADVIES

De Raad voor het Verbruik;

Gelet op de brief van 29 juni 2016 van de Minister van Economie en Consumenten waarin de Raad voor het Verbruik verzocht wordt een advies uit te brengen over het bovenvermelde ontwerp van K.B.;

Gelet op het artikel VI.7 van het Wetboek van economisch recht;

Gelet op het koninklijk besluit van 15 juni 1988 betreffende de prijsaanduiding in de horecasector;

Gelet op het bovenvernoemde ontwerp van koninklijk besluit;

Gelet op de werkzaamheden van de Commissie "Handelspraktijken" voorgezeten door de heer Ducart (Test-Aankoop) tijdens haar vergadering van 1 september 2016;

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van de volgende leden van de Raad : de dames Block (Comeos), Gillis (Unizo) en Rauws (NSZ) en de heer Lesceux (UCM);

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van de volgende deskundigen : de dames De Cort (BA-OECO), Lemaigre en Masen (FOD Economie) en Sauveur (BA-OECO);

Gelet op het ontwerpadvies opgesteld door de dames De Cort (BA-OECO) en Gillis (Unizo), de heer Lesceux (UCM);

Gelet op de dringendheid;

Gelet op de schriftelijke procedure, zoals voorzien in artikel 7 bis van het Huishoudelijk reglement, voor de definitieve goedkeuring door de Raad voor het Verbruik;

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

I. Inleiding

Artikel VI.3 §1 van het Wetboek van economisch recht (WER) verplicht, behalve bij openbare verkoop, elke onderneming die aan de consument goederen te koop aanbiedt, de prijs hiervan schriftelijk, leesbaar, goed zichtbaar en ondubbelzinnig aan te duiden. Indien de goederen te koop uitgesteld zijn, moet de prijs bovendien leesbaar en goed zichtbaar worden aangeduid.

Artikel VI.7, 1° WER biedt de koning de mogelijkheid, voor de producten of categorieën van producten die hij aanwijst bijzondere regels te stellen inzake prijsaanduiding.

Op die basis voorzag het koninklijk besluit van 15 juni 1988 in nadere regels. Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt de wijziging van deze nadere regels om de regels inzake prijsaanduiding aan te passen aan de evoluerende praktijken in de horecasector en om de lasten voor de onderneming te verlichten.

II. Algemene opmerkingen bij het ontwerp van koninklijk besluit

De Raad heeft het verzoek van de minister aandachtig gelezen.

De vertegenwoordigers van de productie, van de distributie en van de middenstand menen dat het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de prijsaanduiding in de horecasector een aantal nuttige vereenvoudigingen invoert en onthalen het gunstig.

Zo is de afschaffing van de modellen waarin het koninklijk besluit Horeca van 1988 voorzag en die compleet uit de tijd zijn, een absolute prioriteit. Een van de andere positieve punten is dat het ontwerp bepaalt welke prijsaanduiding niet steeds opnieuw bij de ingang van een terras van een Horecagelegenheid moet worden herhaald en dat de prijsaanduiding van dranken kan worden beperkt tot de dranken die voor elke categorie het meest representatief zijn.

Deze vertegenwoordigers menen echter dat het nieuwe ontwerp van koninklijk besluit betreffende de horeca niet alleen rekening moet houden met de huidige technische ontwikkeling maar ook met de toekomstige ontwikkelingen en de exploitanten bijgevolg een zekere flexibiliteit moet toekennen op het gebied van de hulpmiddelen die zij gebruiken om de prijzen aan te duiden.

Tal van ondernemingen uit de Horecasector hebben nu op hun website een volledige tarieflijst. Bijgevolg moeten er niet langer gedetailleerde menukaarten bij de ingang van de inrichting worden uitgehangen. Om die reden stellen **de vertegenwoordigers van de productie, van de distributie en van de middenstand** voor om de horecazaken die al een volledige tarieflijst op hun website plaatsen, de keuze te geven de prijsaanduidingen bij de ingang van de zaak te beperken tot de minimum- en maximumprijzen voor voorgerecht, hoofdgerecht, nagerecht en eventueel de menu's en wat de dranken betreft, tot de minimum- en maximumprijs naargelang het soort van drank. In dat geval wordt aan de ingang van de zaak verwezen naar de website waar meer informatie te vinden is. Dit heeft geen impact op de regels betreffende de prijsaanduiding binnen in de zaak.

Om het gebruik van digitale dragers (bv Scherm of Tv) bij de prijsaanduiding mogelijk te maken vragen **deze vertegenwoordigers** bovendien dat artikel 1 van het besluit in die zin wordt aangepast met de vermelding dat de aanduiding mogelijk is op een papieren of digitale drager.

Wat de prijsaanduiding van een kamer in hotels betreft, wordt de prijs bepaald door het aanbod en de vraag naargelang van de reserveringen via internet. Dat betekent dat er geen vooraf bepaalde prijs meer is voor een bepaald type kamer maar wel een prijs die op een welbepaald moment in de tijd voor een bepaald type kamer wordt vastgesteld.

Het is dus bijna onmogelijk om van de inrichting te verlangen dat ze de prijzen van de kamers in real time aanduiden.

De vertegenwoordigers van de productie, van de distributie en van de middenstand stellen dus voor dat de maximum gevraagde prijs per (type) van kamer bij de ingang van het hotel of in het hotel zelf, op een voor het publiek toegankelijke en goed zichtbare plaats wordt aangeduid op een document opgesteld door het logiesverstrekkend bedrijf met vermelding van het tijdstip waarop de klant de kamer moet verlaten zonder dat het hotel hem de prijs voor een bijkomende overnachting aanrekent.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties hebben voorbehoud bij het ontwerp, met name wat de nieuwe nadere regels betreft. **Deze vertegenwoordigers** geven aan dat artikel VI.3, § 1 WER, essentiële bepalingen voor de informatie van de consument bevat. Afwijkingen van deze belangrijke principes moeten worden beperkt. **Deze vertegenwoordigers** geven ook aan dat de lasten voor de ondernemingen om de prijzen aan te duiden niet zo enorm zijn. Gewone maatregelen kunnen volstaan.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties merken op dat het ontwerp te veel afwijkt van het principe aangehaald in artikel VI.3, § 1 WER :

- Het verslag aan de koning verklaart dat als een restaurant of een café een terras heeft, het terras tot de verkoopruimte behoort. De prijsaanduiding kan dan enkel gebeuren aan de hoofdingang van het gebouw en moet niet herhaald worden aan de ingang van elk terras. **De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** betreuren een dergelijke strikte interpretatie. In de praktijk moet de consument zich dus van tevoren inlichten over de prijzen bij de hoofdingang van de ruimte voordat hij op het terras dat zich soms verder bevindt, kan plaatsnemen. Er valt dus voor te vrezen dat de meeste consumenten niet op de hoogte zullen zijn van de prijzen voordat ze plaatsnemen.
- Artikel 1 voorziet in een prijsaanduiding op een van buiten goed zichtbare plaats. Ondernemingen die logies aanbieden kunnen volgens dit ontworpen artikel de prijs binnen aanduiden op een plaats die toegankelijk is voor de consumenten. De redenen voor deze afwijking ten gunste van de logiesverstrekkende bedrijven zijn vaag. De consument ondervindt een eventuele psychologische druk om geld te moeten uitgeven wanneer hij de entiteit binnenstapt. Een van de doelstellingen van Consumentenrechten richtlijn¹ is net om de consument te beschermen tegen een eventuele psychologische druk.
- Artikel 2 §2 van het ontworpen besluit stelt dat wanneer de onderneming logies aanbiedt, zij de prijs « van de andere diensten » ter beschikking kan stellen van de consument. In het Verslag aan de Koning wordt verduidelijkt dat de onderneming vrij is de plaats te bepalen waar de consument deze informatie kan raadplegen: in de kamer (bij voorbeeld via een brochure, het informatiekanaal op de televisie,...), bij de lobby,... . **De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** zijn in dat verband enigszins bevreesd voor het gebruik door de onderneming van een uitsluitend digitale drager. Volgens

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=celex%3A32011L0083>

de cijfers van o.a. de Gezinsbond en la Ligue des Familles, kan één Belg op 7 niet surfen op het internet².

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties staan niet achter de suggestie van de vertegenwoordigers van de productie, de distributie en de middenstand om « de horecazaken die al een volledige lijst van hun tarieven ter beschikking stellen op het internet, de keuze te laten om de prijsaanduiding bij de ingang van de zaak te beperken tot de minimum- en maximumprijzen voor de voorgerechten, hoofdgerechten, nagerechten en eventueel de menu's en, op het vlak van de dranken, tot de minimum- en maximumprijzen naargelang het type van drank. Zulke verwijzing naar de website zou inderdaad voor verschillende problemen kunnen zorgen. Zoals reeds vermeld, houdt dit voorstel geen rekening met de realiteit (1 Belg op 7 kan het internet niet gebruiken). Bovendien beschikken niet alle consumenten over een smartphone waarmee ze de site kunnen raadplegen voordat ze de zaak binnengaan. Zelfs voor consumenten die over een smartphone beschikken, zal dit voorstel voor bijkomende kosten zorgen (gebruik van 4G of 3G om naar hun website te kunnen surfen).

III. BESLUIT

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties hebben voorbehoud bij het ontwerp onder meer wat de nieuwe nadere regels betreft. **Deze vertegenwoordigers** geven aan dat artikel VI.3, § 1 WER, fundamentele bepalingen voor de informatie van de consument bevat. De afwijkingen van deze fundamentele principes moeten worden beperkt.

De vertegenwoordigers van de productie, van de distributie en van de middenstand menen dat het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de prijsaanduiding in de horecasector een aantal nuttige vereenvoudigingen invoert en onthalen het gunstig.

Deze vertegenwoordigers menen echter dat het nieuwe ontwerp van koninklijk besluit Horeca niet enkel rekening moet houden met de huidige technische ontwikkeling maar ook met de toekomstige ontwikkelingen en de exploitanten bijgevolg een zekere flexibiliteit moet geven op het gebied van de instrumenten die zij gebruiken om de prijzen op digitale wijze aan te duiden.

² <https://www.laligue.be/association/communiqu/cp-fracture-numerique-ligue-des-familles-gezinsbond>